

ΑΡΓΑΣ ΠΗΛΕΙΑΣ : "ΔΙΑΒΑΙΝΟΝΤΑΣ". — "Ένα κομψό, φρέσκο τομίδιο. Συγγραφέας του μιὰ κόρη πολὺ νέα ἀκόμα γνωστῆς οἰκογενείας στὴν Ἀλεξάνδρεια. Εἶναι τὸ πρῶτὸ τῆς βιβλίον μὲ τὸ ὁποῖο παρουσιάζεται στὸ φιλολογικὸ κοινό. Σύμμετρη καὶ ὁμορφῆ ἐμφάνιση. Τὸ βιβλίον πλούσιο σὲ φαντασία καὶ σὲ αἴσθηση λεπτή, μὲ ποικιλία μοτίβων, εἶναι γραμμένο μὲ πολλὴν εὐλικρίνεια καὶ ἐπιμέλεια. Ἀδιάφορο ἂν ἡ ἐπεξεργασία πολλὰς φορὲς καταντᾷ ἀτεχνὴ καὶ ἀτελής. Τὸ σημαντικώτερον γιὰ τὴν ἐξέλιξη τοῦ καλλιτέχνη εἶναι τὸ αἶσθημα, ἡ εὐλικρίνεια καὶ ἡ ἐκλογή τῶν στιγμῶν. Ἡ τέχνη κερδίζεται μὲ τὸν καιρὸ.

Κεῖνο ποῦ μποροῦσε νὰ θεωρηθῆ ὡς κεντρικὸ μειονέκτημα τοῦ βιβλίου εἶναι ἡ ἄκρατὴ ὑποκειμενικότητά του. Ὅ,τι συμβαίνει, κατὰ κανόνα σχεδόν, μὲ κάθε νεανικὴ παραγωγή συμβαίνει καὶ μὲ τὸ βιβλίον τῆς Ἀργας Πηλείας, μιὰς κόρης μόλις εἴκοσι χρόνων : παρ' ὅλη τὴν ἐλπιδοφόρα ὀρμὴ καὶ ἀγνότητα ποῦ παρουσιάζει, ἔχει τὸ ἐλάττωμα νᾶναι πολὺ ὑποκειμενικὴ.

Μέσα στὸ βιβλίον αὐτὸ πολὺ λίγο μιλοῦν τὰ πράματα. Οἱ καταστάσεις, τὰ συναισθήματα, οἱ κινήσεις, τὰ χρώματα, δὲν ἀναβρῶζουσι ἀτόφια, μέσα ἀπ' τὴν παρατήρηση τῆς πραγματικῆς ζωῆς. Δὲν τάφηκε νὰ μιλήσουν μοναχὰ τους, νὰ παρουσιαστοῦν ὅπως εἶναι. Κ' ἦταν ἐπόμενον, σὲ μιὰ τέτοια ἡλικία ποῦ ἡ ὑπαρξὴ μας δὲν προφθάνει νὰ συντονισθῆ πρὸς τὶς κεντρικὰς γραμμὰς τῆς πραγματικῆς ζωῆς, νὰ ὑπερισχῆ τὸ ὑποκειμενικὸ στοιχεῖο. Ἡ φαντασία στὴν περίοδον αὐτὴ εἶναι ὁ καλύτερος συμπληρωτὴς κείνου ποῦ ἀτελῶς γνωρίζομε καὶ τὸ ὑποκειμενικὸν μας συναίσθημα ποῦ μὲς πιάνει ἀνύποπτους στὰ βρόχια του, εἶναι ὁ κύριος μοχλὸς τῆς ψυχικῆς μας ζωῆς. Αὐτὸ τὴν τὸνώνει ἢ τὴν ἀδυνατεῖ, αὐτὸ τὴν χρωματίζει, αὐτὸ τὴν ὀδηγεῖ. Ἡ ἀληθινὴ φωνὴ τῶν πραγμάτων μὲς εἶναι ἄγνωστὴ ἀκόμη τότε. Ἔτσι δημιουργεῖται μιὰ νόθη ψυχικὴ κατάσταση, μακρὰ ἀπ' τὴν πραγματικὴν ἐπίδραση τῆς ζωῆς, ποῦ ζητᾷ νὰ ἐπιβληθῆ ὡς πραγματικότης.

Πόθοι, ἀγάπες, ὄνειρα, μελαγχολίες, ἀπογοητεύσεις, θρήνοι, τριαντάφυλλα μαραμμένα, θύελλες, κ' ὅλα αὐτὰ χωρὶς τὸ ἀληθινὸν κίνητρο, τὰ δεδομένα τῆς πραγματικῆς ζωῆς.

Αὐτὴ εἶναι ἡ μιὰ τῆς μορφῆ, ἡ ἀρνητικὴ ἄς τὴν ποῦμε. Τὴ βλέπομε ὀλίγη μὲσα στὸ πρῶτον μέρος τοῦ βιβλίου τῆς Ἀργας.

Ἡ δευτέρη, ἡ θετικὴ, εἶναι κείνη ποῦ δίνει τὴν ἐντύπωση, πὼς ὅλος ὁ ὑποθετικὸς καθαρμὸς ποῦ ἐνέργησε ἓνα συναίσθημα μέσα μας, προσπαθώντας τάχα νὰ μὲς ἐρημνήψῃ τὴ ζωὴ, μᾶς ὀδήγησε στὴν πραγματικὴν πείρα τῆς, μὲ τὴν ὁποῖαν εἴμαστε σὲ θέση νὰ μιλήσομε μὲ ἀξιώσεις ὀδηγητῆ. Ἔτσι στὸ τελευταῖον τμήμα τοῦ βιβλίου τῆς Ἡηλείας μὲ τὴν βεβαιότητα πὼς ἀπόχτησε τὴν πείραν αὐτὴ, σὲ Ἡσιόδου ἐπάνω τόνον δίνει τὶς συμβουλὰς τῆς σὸν αἰώνιον Πέρση...

Νὰ πιστέψομε πὼς ἡ Πηλείας μέσα στὰ εἴκοσι χρόνια τῆς πρόσφατης νὰ ζήσῃ ὅλα τὰ στοιχεῖα τῆς ζωῆς, καὶ ἀπόχτησε μ' αὐτὸ τὸν τρόπο τὴν πεπειραμένην φρονιμάδα τοῦ γέρου ποιητῆ, ἢ νὰ δώσομε στὸ γεγονός τὴν ἐρημνείαν, πὼς ἡ ἀδρὴ ὑποκειμενικὴ τάξι τῆς ἡλικίας τῆς, τῆς ἔδωκε προληπτικὰ τὸ χάρισμα τοῦ πεπειραμένου συμβουλάτορα ;

Ἐν τούτοις παρ' ὅλο τὸ νεανικὸν τοῦ ὑποκειμενισμοῦ τὸ βιβλίον παρουσιάζει συχνὰ σελίδες, ποῦ μᾶς δείχνουν ἀπὸ ἄποψη διατυπώσεως κάποιες προσπάθειες συντελεσμένες. Ἰδίως τὰ περισσότερα «Ἀράκια» στὴν ἀρχή, ἐκτὸς τοῦ ὅτι μᾶς παρουσιάζουν ὡς μοτίβα μιὰ πρωτοτυπία εὐπρόσδεκτη, εἶναι δουλεμένα μὲ ἀρκετὴ ἐντέλεια καὶ συνείδηση τῆς μορφῆς.

Ὅσο γιὰ τὴ γλώσσα τοῦ βιβλίου, μποροῦμε νὰ ἰσχυρισθοῦμε πὼς ἡ Ἀργα Πηλείας κατέχει ἀρκετὰ τὸ συναίσθημα τῆς γλώσσας. Οἱ τυχόν ἀτέλειες ποῦ παρουσιάζει ἡ γλώσσα τοῦ βιβλίου τῆς εἶναι μᾶλλον ἐξωτερικῆς, μηχανικῆς νὰ ποῦμε μορφῆς, χωρὶς νὰ ἀνήκουν διόλου στὴν ἐσωτερικὴν, ὀργανικὴν ὑπόστασιν τῆς γλώσσας. Μποροῦν ἐπομένως εὐκόλως νὰ διορθωθοῦν μὲ λίγη προσοχὴ καὶ μελέτη.

Γενικὰ ἀπὸ ἓνα νεανικὸν πρωτόλειον ὅπως εἶναι τὸ βιβλίον τῆς Πηλείας κανεὶς δὲν μποροῦε νᾶχη περισσότερες ἀξιώσεις. Ἡ ἀξία ἐνὸς τέτοιου βιβλίου πρέπει νὰ ζητηθῆ μᾶλλον στὴ μελλοντικὴ ὑπόσχεση ποῦ μπορεῖ νὰ κερῆται δυναμικὰ μέσα του. Κι' αὐτὴ τὴν ὑπόσχεση πρέπει νὰ ὀμολογήσομε ὅτι μᾶς τὴ δίνει τὸ βιβλίον τῆς Ἀργας Πηλείας.